

Фонд державного майна України

Регіональне відділення по Рівненській області

ПАМ'ЯТКА

**Щодо запобігання вчинення
корупційних правопорушень та
виникнення конфлікту інтересів**

Хоча конфлікт інтересів не слід ототожнювати з корупцією *ipso facto* (в силу власне факту), зростає розуміння того, що неадекватне врегулювання конфліктів між приватними інтересами та державними обов'язками може стати джерелом корупції.

Відповідне завдання результативної політики запобігання конфліктам інтересів не повинно полягати виключно в забороні посадовцям мати будь-які приватні інтереси - цей підхід навряд чи можна реалізувати.

Безпосереднє завдання має радше полягати в підтриманні доброчесності та об'єктивності офіційних політичних і адміністративних рішень і системи державного управління в цілому. При цьому слід пам'ятати, що невирішений конфлікт інтересів спричиняє різноманітні зловживання службовим становищем.

(Рекомендації OECD з питань врегулювання конфліктів інтересів на державній службі, 2003)

I. Терміни, що пов'язані із виникненням конфлікту інтересів

Потенційний конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.¹

Реальний конфлікт інтересів – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

Незаконне збагачення – значне збільшення активів державної посадової особи, яке перевищує її законні доходи, які вона не може раціонально обґрунтувати.

Непотизм (кумівство) – моральне заступництво керівника у відношенні родичів і близьких осіб, при якому владні рішення приймаються, а висування і призначення на посади здійснюються за ознаками релігійної, кастової, родової приналежності, а також особистої відданості керівникові.

Протекціонізм – система заступництва, кар'єрного висування, надання переваг за ознаками спорідненості, земляцтва, особистої відданості, приятельських відносин з метою отримання неправомірної вигоди.

Фаворитизм – демонстративне наближення до себе своїх улюбленців; показне делегування їм тих чи інших повноважень, які не відповідають їх правовому статусу; незаслужене висунення їх по службі і заохочення, нагородження; необґрунтоване надання їм доступу до матеріальних і нематеріальних ресурсів.

Члени сім'ї – особи, які перебувають у шлюбі, а також їхні діти, у тому числі повнолітні, батьки, особи, які перебувають під опікою і піклуванням, інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

Близькі особи – особи, які спільно проживають, пов’язані спільним побутом і мають взаємні права та обов’язки із суб’єктом, зазначеним у частині першій статті 3 Закону України «про запобігання корупції» (крім осіб, взаємні права та обов’язки яких із суб’єктом не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі, а також – незалежно від зазначених умов – чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний брат, рідна сестра, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням згаданого суб’єкта.

Чим обумовлена особлива увага до питання щодо запобігання виникнення конфлікту інтересів?

Наявність конфлікту інтересів може негативно вплинути на об’єктивність або неупередженість прийняття особою державних рішень, а також на вчинення чи невчинення дій під час виконання наданих особі службових повноважень.

Наявність конфлікту інтересів **не обов’язково призводить до фактів корупції**, однак істотно підвищує ризик вчинення корупційних діянь та є по суті їх передумовою.

Конфлікт інтересів може мати місце не лише тоді, коли зазначена суперечність вже фактично вплинула на об’єктивність або неупередженість прийняття рішень (вчинення або невчинення дій), а й тоді, коли вона потенційно може вплинути на них.

Підкреслимо, що саме *наявність чи відсутність у особи приватного інтересу (майнового чи немайнового)* до вирішення певного питання у більшості випадків буде індикатором, що свідчатиме про конфлікт інтересів у особи.

Майновий інтерес – інтерес щодо збереження або збільшення обсягу, якості грошей, нерухомого та рухомого майна особи чи близьких їй осіб.

Немайновий інтерес – інтерес, спрямований на задоволення особистих фізичних (біологічних), духовних, моральних, культурних, соціальних чи інших нематеріальних потреб.

У ситуації конфлікту інтересів фахівці виділяють три основні складові:

Для потенційного конфлікту інтересів:

1. Згідно посадової інструкції або іншого нормативного документу особа має бути уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

2. У зв'язку з будь-якими причинами у цієї особи **повинен виникнути приватний інтерес** (майновий чи немайновий) саме у тій сфері, в якій вона виконує відповідні функції.

3. Приватний інтерес посадової особи може вплинути **в майбутньому** на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Для реального конфлікту інтересів:

1. Згідно посадової інструкції або іншого нормативного документу особа має бути уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

2. Незалежно від причини у посадової особи **вже виник приватний інтерес у сфері**, в якій вона виконує відповідні функції.

3. У особи виникає суперечність між приватним інтересом та її повноваженнями. Ця суперечність виникає у той самий момент, коли ця особа починає виконувати зазначені повноваження у зв'язку з необхідністю прийняття відповідного рішення, або вчинення чи не вчинення відповідних дій.

Відсутність будь-якої складової означає відсутність відповідного виду конфлікту інтересів.

1) особи, які для цілей цього Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування:

а) посадові особи юридичних осіб публічного права, які не зазначені у пункті 1 статті 3;

б) особи, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги (аудитори, нотаріуси, оцінювачі, а також експерти, арбітражні керуючі, незалежні посередники, члени трудового арбітражу, третейські судді під час виконання ними цих функцій, інші особи, визначені законом);

в) представники громадських об'єднань, наукових установ, навчальних закладів, експертів відповідної кваліфікації, які входять до складу конкурсних комісій, утворених відповідно до Закону України «Про державну службу».

Державний службовець – це громадянин України, який займає посаду державної служби в органі державної влади, іншому державному органі, його апараті (секретаріаті), одержує заробітну плату за рахунок коштів державного бюджету та здійснює встановлені для цієї посади повноваження, безпосередньо пов'язані з виконанням завдань і функцій такого державного органу, а також дотримується принципів державної служби.

Юридичні особи публічного права – це підприємства, установи та організації державної форми власності, які утворені розпорядчими актами Президента України, органу державної влади, органами місцевого самоврядування.

Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Полягає у наступних діях:

- 1) вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів;
- 2) повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника, а у випадку перебування особи на посаді, яка не передбачає наявності у неї безпосереднього керівника, або в колегіальному органі - Національне агентство чи інший визначений законом орган або колегіальний орган, під час виконання повноважень у якому виник конфлікт інтересів, відповідно;
- 3) не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів;
- 4) вжити заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів.

Безпосередній керівник особи або керівник органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади **протягом двох робочих днів** після отримання повідомлення про наявність у підлеглої йому особи реального чи потенційного конфлікту інтересів приймає рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів, про що повідомляє відповідну особу.

Національне агентство у випадку одержання від особи повідомлення про наявність у неї реального, потенційного конфлікту **інтересів упродовж семи робочих днів** роз'яснює такій особі порядок її дій щодо врегулювання конфлікту інтересів.

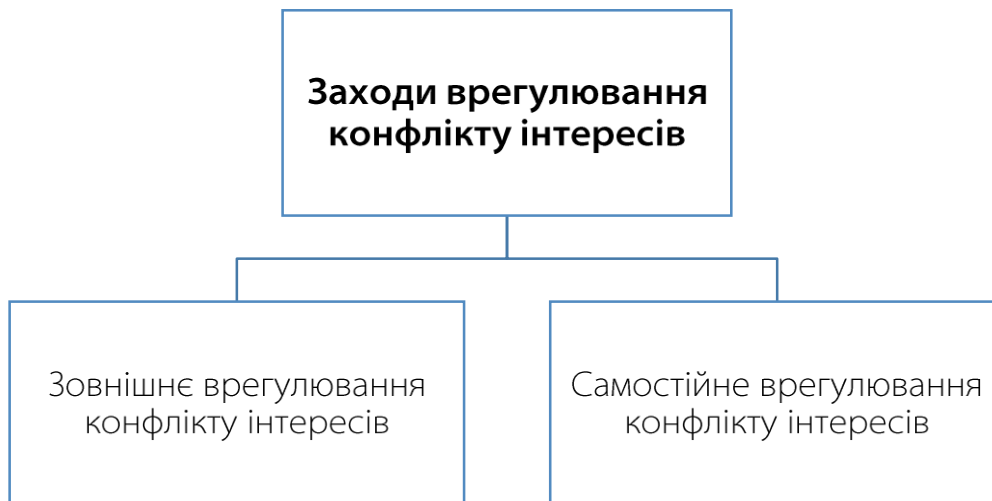
У разі існування в особи сумнівів щодо наявності в неї конфлікту інтересів вона зобов'язана звернутися за роз'ясненнями до територіального органу Національного агентства.

Якщо особа не отримала підтвердження про відсутність конфлікту інтересів, вона діє відповідно до вимог, передбачених у законі України «Про запобігання корупції».

Якщо особа отримала підтвердження про відсутність конфлікту інтересів, вона звільняється від відповідальності, якщо у діях, щодо яких вона зверталася за роз'ясненням пізніше було виявлено конфлікт інтересів.

Безпосередній керівник або керівник органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади, якому стало відомо про конфлікт інтересів підлеглої йому особи, зобов'язаний вжити передбачені цим Законом заходи для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів такої особи.

ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

Особи у яких наявний реальний чи потенційний конфлікт інтересів, можуть **самостійно вжити заходів** щодо його врегулювання шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів безпосередньому керівнику або керівнику органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади.

Заходи зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів:

- 1) усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;
- 2) застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень;
- 3) обмеження доступу особи до певної інформації;
- 4) перегляду обсягу службових повноважень особи;
- 5) переведення особи на іншу посаду;
- 6) звільнення особи.

Усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті:

– здійснюється за рішенням керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, у випадках, якщо конфлікт інтересів не має постійного характеру;

– здійснюється умови можливості залучення до прийняття такого рішення або вчинення відповідних дій інших працівників відповідного органу, підприємства, установи, організації.

Обмеження доступу до інформації:

- здійснюється за рішенням керівника органу або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа, у випадку, якщо конфлікт інтересів пов'язаний з таким доступом та має постійний характер;
- здійснюється за можливості продовження належного виконання особою повноважень на посаді за умови такого обмеження і можливості доручення роботи з відповідною інформацією іншому працівнику органу, підприємства, установи, організації.

Перегляд обсягу службових повноважень:

- здійснюється за рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації або відповідного структурного підрозділу, в якому працює особа, у разі, якщо конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер, пов'язаний з конкретним повноваженням особи;
- здійснюється за можливості продовження належного виконання нею службових завдань у разі такого перегляду і можливості наділення відповідними повноваженнями іншого працівника.

Здійснення повноважень під зовнішнім контролем:

- відбувається у разі, якщо усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів, обмеження її доступу до інформації чи перегляд її повноважень є неможливим;
- здійснюється якщо відсутні підстави для її переведення на іншу посаду або звільнення.

Переведення на іншу посаду у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів здійснюється за рішенням керівника органу, підприємства, установи, організації у разі, якщо конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер і не може бути врегульований шляхом:

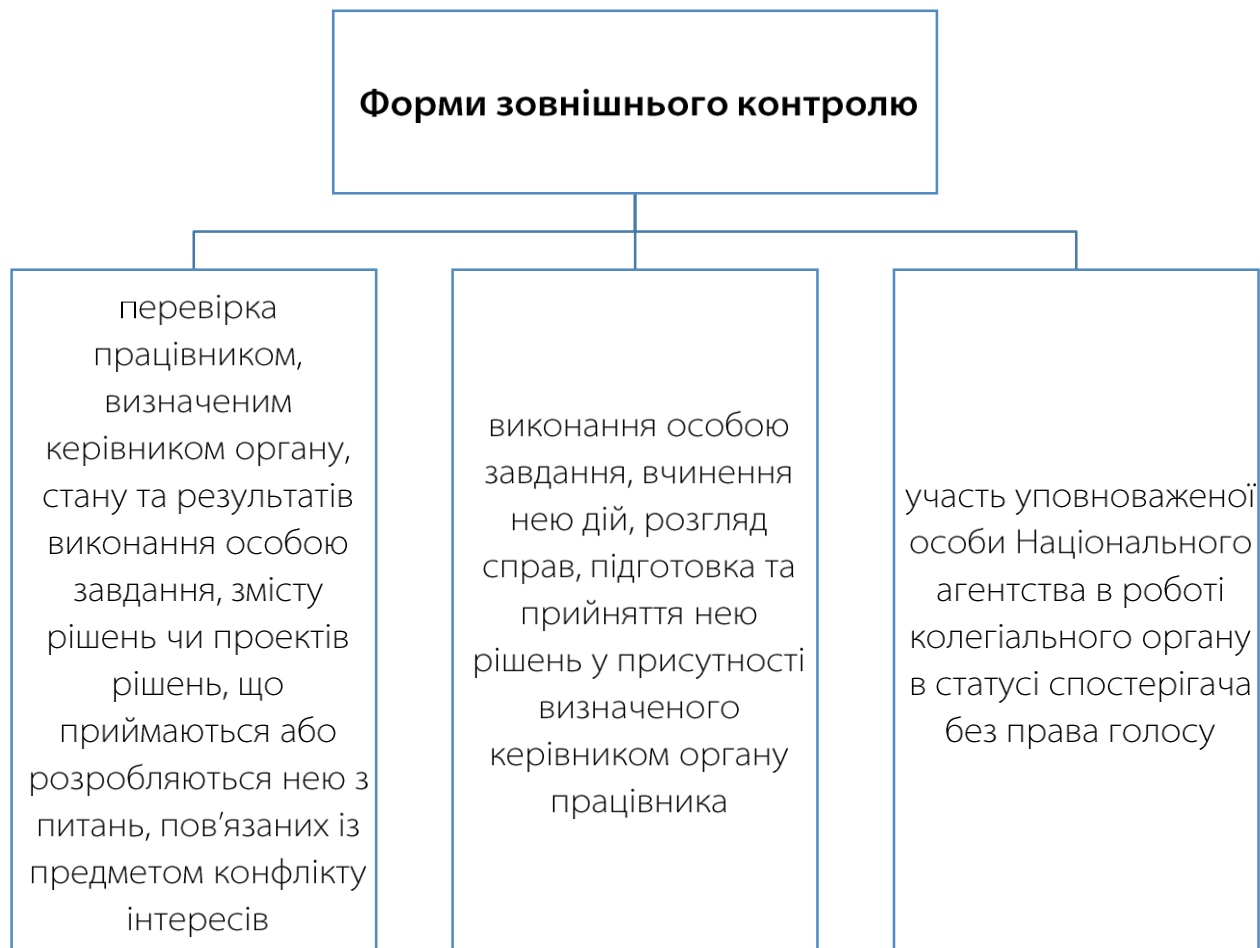
- усунення такої особи від виконання завдання чи прийняття рішення;
- обмеження її доступу до інформації;
- перегляду її повноважень та функцій;
- позбавлення приватного інтересу

Переведення на іншу посаду здійснюється **за наявності вакантної посади**, яка за своїми характеристиками відповідає особистим та професійним якостям особи.

Переведення на іншу посаду може здійснюватися **лише за згодою особи**, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняної до неї особи.

Звільнення особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування з займаної посади:

- здійснюється у разі, якщо реальний чи потенційний конфлікт інтересів у її діяльності має постійний характер;
- здійснюється, якщо він і не може бути врегульований в інший спосіб, в тому числі через відсутність її згоди на переведення або на позбавлення приватного інтересу.

Особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави

Правила врегулювання конфлікту інтересів в діяльності Президента України, народних депутатів України, членів Кабінету Міністрів України, керівників центральних органів виконавчої влади, які не входять до складу Кабінету Міністрів України, суддів Конституційного Суду України та суддів судів загальної юрисдикції, голів, заступників голів обласних та районних рад, міських, сільських, селищних голів, секретарів міських, сільських, селищних рад, депутатів місцевих рад визначаються законами, які регулюють статус відповідних осіб та засади організації відповідних органів.

У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів у особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прівірвняної до неї особи, яка входить до складу колегіального органу (комітету, комісії, колегії тощо), вона не має права брати участь у прийнятті рішення цим органом.

ПРАКТИЧНИЙ ПРИКЛАД

Жінка – посадова особа бюджетної установи. Ця установа здійснює закупівлю товарів за бюджетні кошти. Жінка є членом тендерного комітету. Під час проведення тендерних процедур надходить заявка від учасника-приватної фірми, співвласником якої є її чоловік. Вже на стадії розгляду заявки дружина має усунутися від обговорення відповідних питань і не повинна брати участь у роботі комітету, який працює над цією закупівлею

У наведеному прикладі усунення особи від роботи у колегіальному органі з приводу конкретної закупівлі обов'язкове (ч. 2 ст. 35 Закону України «Про запобігання корупції»)

Козіна В. Новий антикорупційний закон: про конфлікт інтересів / В. Козіна // Місьцеве Самоврядування, 2015. – № 5. – С.67-73

Про конфлікт інтересів такої особи може заявити будь-який інший член відповідного колегіального органу або учасник засідання, якого безпосередньо стосується питання, що розглядається. Заява про конфлікт інтересів члена колегіального органу заноситься в протокол засідання колегіального органу.

У разі якщо **неучасть особи**, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, яка входить до складу колегіального органу, у прийнятті рішень цим органом **призведе до втрати правомочності цього органу, участь такої особи у прийнятті рішень має здійснюватися під зовнішнім контролем.**

Рішення про здійснення зовнішнього контролю приймається відповідним колегіальним органом.

ПРАКТИЧНИЙ ПРИКЛАД

Відповідно до ч. 11 ст. 46 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сесія ради є повноважною, якщо в її пленарному засіданні бере участь більше половини депутатів від загального складу ради.

Уявімо, що у сільській раді 19 осіб, що мають право голосу (депутати + голос сільського голови). Розглядаються питання про преміювання працівників ради, у тому числі сільського голови. Такі рішення приймаються більшістю голосів від загального складу ради. На пленарному засіданні присутні 10 осіб, що мають право голосу, у тому числі сільський голова. У голови є приватний інтерес щодо вирішення питання про преміювання. Отже, наявний конфлікт інтересів. Голова мав би усунутись від розгляду та голосування з цих питань. Водночас це призведе до того, що рішення ради не буде прийняте і питання щодо оплати праці інших працівників «зависне» в повітрі.

У такому випадку сільський голова має повідомити про наявність у нього конфлікту інтересів. Оформлювати це окремою заявою не обов'язково. Згідно з новим Законом достатньо просто відобразити це у протоколі.

Якщо усунення особи від голосування не призводить до втрати правомочності органу — достатньо обмежитись лише фіксацією у протоколі заяви особи, у якій наявний конфлікт інтересів, про усунення від участі у голосуванні та відобразити у протоколі, що ця особа реально утрималася. Наприклад, записом: «Утрималися — 1 (Сидоров 1.1.)».

Козіна В. Новий антикорупційний закон: про конфлікт інтересів / В. Козіна // Місцеве Самоврядування, 2015. – № 5. – С.67-73

Відповідальність пов'язана із порушенням конфлікту інтересів в діяльності осіб уповноважених на виконання функцій держави

- **Адміністративна відповідальність**

Відповідно до статті 172-7 КУпАП «Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів» Неповідомлення особою у встановлених законом випадках та порядку про наявність у неї реального конфлікту інтересів - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Вчинення дій чи прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені вище, які вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, - тягнуть за собою накладення штрафу від чотирьохсот до восьмисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю строком на один рік.

Право складати протоколи про адміністративні правопорушення передбачені статтею 172-7 мають уповноважені на те посадові особи органів внутрішніх справ (Національної поліції), органів Служби безпеки України та прокурор.

Протокол про вчинення адміністративного корупційного правопорушення разом з іншими матеріалами у триденний строк з моменту його складення надсилається до місцевого загального суду за місцем вчинення корупційного правопорушення.

Особа, яка склала протокол про вчинення адміністративного корупційного правопорушення, одночасно з надісланням його до суду надсилає органу державної влади, органу місцевого самоврядування, керівникові підприємства, установи чи організації, де працює особа, яка притягається до відповідальності, повідомлення про складення протоколу із зазначенням характеру вчиненого правопорушення та норми закону, яку порушено.

Справи про адміністративні правопорушення передбачені статтею 172-7 КУпАП **мають право розглядати** районні, районні у місті, міські чи міськрайонні суди (судді)

При провадженні у справах про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 172-7, участь прокурора у розгляді справи судом є обов'язковою.

Адміністративні стягнення за вчинення правопорушень, передбачених статтею 172-7 **може бути накладено** протягом трьох місяців з дня його виявлення, але не пізніше двох років з дня його вчинення

Постанова суду про накладення адміністративного стягнення за адміністративне правопорушення передбачене статтею 172-7 у триденний строк з дня набрання нею законної сили направляється відповідному органу державної влади, органу місцевого самоврядування, керівникові підприємства, установи чи організації, державному чи виборному органу, власнику юридичної особи або уповноваженому ним органу для вирішення питання про притягнення особи до дисциплінарної відповідальності, усунення її згідно із законодавством від виконання функцій держави, якщо інше не передбачено законом, а також усунення причин та умов, що сприяли вчиненню цього правопорушення.

- **Дисциплінарна відповідальність**

До таких видів проступків відносяться відповідно до статті 65 Закону України «Про державну службу»

Державний **службовець не може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності, якщо минуло шість місяців з дня**, коли керівник державної служби дізнався або мав дізнатися про вчинення дисциплінарного проступку, не враховуючи час тимчасової непрацездатності державного службовця чи перебування його у відпустці, або якщо минув один рік після його вчинення

- порушення правил етичної поведінки державних службовців;
- дії, що шкодять авторитету державної служби;
- перевищення службових повноважень, якщо воно не містить складу злочину або адміністративного правопорушення;
- невиконання вимог щодо політичної неупередженості державного службовця;
- використання повноважень в особистих (приватних) інтересах або в неправомірних особистих інтересах інших осіб;
- неповідомлення керівнику державної служби про виникнення відносин прямої підпорядкованості між державним службовцем та близькими особами у 15-денний строк з дня їх виникнення.

Для здійснення дисциплінарного провадження з метою визначення ступеня вини, характеру і тяжкості вчиненого дисциплінарного проступку утворюється **дисциплінарна комісія** з розгляду дисциплінарних справ.

– У разі якщо один із членів дисциплінарної комісії прямо підпорядкований особі, стосовно якої відкрито або здійснюється дисциплінарне провадження, такий член дисциплінарної комісії не повинен брати участі у прийнятті рішення.

– Строк повноважень членів дисциплінарної комісії становить три роки.

– Відповідно до статті 71 закону України «Про державну службу» з метою визначення наявності вини, характеру і тяжкості дисциплінарного проступку може проводитися службове розслідування.

Тривалість службового розслідування не може перевищувати один місяць.

За потреби зазначений строк може бути продовжений суб'єктом призначення, але не більш як до двох місяців

– За результатами службового розслідування складається висновок про наявність чи відсутність у діях державного службовця дисциплінарного проступку та підстав для його притягнення до дисциплінарної відповідальності.

– На час здійснення дисциплінарного провадження державний службовець може бути відсторонений від виконання посадових обов'язків.

– Тривалість відсторонення державного службовця від виконання посадових обов'язків не може перевищувати часу дисциплінарного провадження. У разі закриття дисциплінарного провадження без притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності йому оплачується у розмірі середньої заробітної плати час відсторонення від виконання посадових обов'язків в установленому порядку.

Під час відсторонення від виконання посадових обов'язків державний **службовець зобов'язаний перебувати на робочому місці** відповідно до правил внутрішнього службового розпорядку та сприяти здійсненню дисциплінарного провадження

– З метою збору інформації про обставини, які стали підставою для порушення дисциплінарного провадження, для визначення дисциплінарною комісією ступеня вини, характеру і тяжкості цього дисциплінарного проступку Комісією, дисциплінарною комісією формується дисциплінарна справа.

Дисциплінарне стягнення має відповідати ступеню тяжкості вчиненого проступку та вини державного службовця. Воно може бути накладено тільки у разі встановлення факту вчинення дисциплінарного проступку та вини державного службовця. Вчинення державним службовцем діянь у стані крайньої потреби або необхідної оборони виключають можливість застосування дисциплінарного стягнення.

За кожне порушення службової дисципліни накладається лише одне дисциплінарне стягнення.

Дисциплінарне стягнення до державного службовця застосовується не пізніше шести місяців з дня виявлення дисциплінарного проступку, без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування у відпустці, а також не застосовується, якщо минув один рік після його вчинення.

Державний службовець може користуватися правовою допомогою адвоката або іншого уповноваженого ним представника.

До державних службовців застосовується один із таких видів дисциплінарного стягнення: 1) зауваження; 2) догана; 3) попередження про неповну службу відповідність; 4) звільнення з посади державної служби.

Якщо протягом року після накладення дисциплінарного стягнення до державного службовця не буде застосоване нове дисциплінарне стягнення, він вважається таким, що не мав дисциплінарного стягнення

• Кримінальна відповідальність

Вчинення особою уповноваженою на виконання функцій держави та місцевого самоврядування в умовах конфлікту інтересів може містити у собі склад кримінального злочину.

Найчастіше такі дії кваліфікуються за двома статтями Кримінального кодексу України – 364 та 368.

Стаття 364. Зловживання владою або службовим становищем

1. Зловживання владою або службовим становищем, тобто умисне, з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для самої себе чи іншої фізичної або юридичної особи використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам служби, **якщо воно завдало істотної шкоди** охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб, - карається арештом на строк до шести місяців або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, із штрафом від двохсот п'ятдесяти до семисот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. Те саме діяння, якщо воно спричинило **тяжкі наслідки**, - карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, зі штрафом від п'ятисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Істотною шкодою у вважається така шкода, яка в сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян

Тяжкими наслідками вважаються такі наслідки, які у двісті п'ятдесят і більше разів перевищують неоподатковуваний мінімум доходів громадян

Стаття 368. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою

1. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання службовою особою неправомірної вигоди, а так само прохання надати таку вигоду для себе чи третьої особи за вчинення чи невчинення такою службовою особою в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає неправомірну вигоду, чи в інтересах третьої особи будь-якої дії з використанням наданої їй влади чи службового становища - карається штрафом від однієї тисячі до тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк від трьох до шести місяців, або позбавленням волі на строк від двох до чотирьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, предметом якого була **неправомірна вигода у значному розмірі**, - карається позбавленням волі на строк від трьох до шести років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

3. Діяння, передбачене частиною першою або другою цієї статті, предметом якого була **неправомірна вигода у великому розмірі або вчинене службовою особою, яка займає відповідальне становище, або за попередньою змовою групою осіб, або повторно, або поєднане з вимаганням неправомірної вигоди**, - карається позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, з конфіскацією майна.

Діяння, передбачене частинами першою, другою або третьою цієї статті, предметом якого була неправомірна вигода в **особливо великому розмірі, або вчинене службовою особою, яка займає особливо відповідальне становище**, - карається позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, з конфіскацією майна.

Підготувала:

Головний спеціаліст з питань
внутрішньої безпеки та запобігання корупції / Назарчук Ю.В.